

andring med Hensyn til Kapitelstakstens Fastsættelse. Men naar nu Parterne bestemmer, at Afgiften skal betales efter Kapitelstakst, saa synes jeg ikke, at Forholdet kan blive anderledes. Naar Parterne vælger en Betaling efter Kapiteltakst, er det, de har Øje for, aabenbart Kornets virkelige Værdi, naar Kapiteltaksten fremhæves, er det kun som en let og bekvem Maalestok for denne Værdi. Det er Værdien, Parterne har for Øje, det reelle og ikke det formelle: hvad Staten til et eller andet Tidspunkt finder paa at kalde Kapitelstakst. Jeg tror derfor, at hvis man nu gennem et Lovforslag som dette vil paatvinge de Parter, der sely i sin Tid har vedtaget en Ydelse, som de nu fandt stemmende med deres Interesser: en Kornydelse efter Kapiteltakst, denne nye Kapitelstakst, kommer man i Strid med det, som er Parternes virkelige Vedtagelse, man kommer i Strid med de for de paagældende bestaaende Rettigheder. Jeg ser ikke bedre, end at det er et Indgreb i bestaaende Rettigheder, som er i Strid med Grundlovens § 82. Jeg skal i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at i Motiverne til Regeringens oprindelige Lovforslag fremhævedes med stor Styrke Betænelighederne ved at gøre Indgreb i bestaaende kontraktlige Forhold, og det var netop det, der paaberaabtes som Grund til, at man ikke vilde lade den ekstraordinære Kapiteltakst for 1914 gælde Forpagningsafgifter. Jeg deler ganske de Betæneligheder, Regeringen der har fremført, jeg nærer Betænelighederne endogsaa i forhøjet Maal, idet jeg er ganske overbevist om, at Betænelighederne fra min Side ikke vil kunne overvindes saa let, som det er lykkedes at overvinde Regeringens Betæneligheder.

Men hvad man nu end mener om det juridiske Forhold for *Fremtiden*, saa mener jeg, at der ikke kan være Tvivl om, at Lovforslaget indeholder en aabenbar Retskrænkelse, naar det giver sig tilbagevirkende Kraft med Hensyn til Kapiteltaksten pr. 1914, og mine Betæneligheder i den Retning gælder ikke blot, saaledes som mine Betæneligheder med Hensyn til Fremtiden, de private Kontraktforhold, men gælder i lige Grad private og offentlig-retlige Ydelser. Naar det er bestemt, at en offentlig eller privat Ydelse for 1914 skal erlægges i Korn in natura eller efter Kapitelstakst, saa kan der, mener jeg, ingen Tvivl være om, at Retten til Ydelsen for det paagældende Aar er fuldt er-

hvervet, naar Aaret er udløbet, altsaa den 31. December, i dette Tilfælde den 31. December 1914. Dette er for Kornpensioners Vedkommende statueret ved Højesteretsdom af 18. Maj 1893 og for Tiendes Vedkommende ved Kendelse af Lands-Overskatteraadet af 9. Juni 1914, og naar derefter Kapitelstaksten er sat — og det skal jo ske senest Kyndelmisse, den 2. Februar —, er dermed for den paagældende Nyder erhvervet en ganske sikker, klar og ubetinget Ret til at faa ikke blot en Afgift i Almindelighed, men netop det Afgiftsbeløb, som fremkommer ved et simpelt Regnestykke paa Basis af den Kapiteltakst, der er fastsat. Nu ser jeg, at der, efter at Kapitelstaksten er sat, har været Spørgsmaal om fra Regeringens Side at suspendere denne Ansættelse, men jeg ser ikke, at der foreligger mindste Hjemmel til noget saadant. Naar Kapiteltaksten en Gang er fastsat af de dertil beskikkede Organer, er den endelig og kan ikke gøres om, saa er Retten for Nyderen til at faa det og det bestemte Afgiftsbeløb for 1914 erhvervet endeligt og ubetinget og kan ikke gøres om. I denne Opfattelse er jeg saa heldig at have Medhold i den Betænkning, som er afgivet af det Udvalg af ministerielle Jurister, der har været nedsat angaaende Sagen, og hvis Betænkning følger som Bilag til Folketingsudvalgets Betænkning. Hvis Formanden vil tillade det, skal jeg oplæse nogle Ord af denne Betænkning. Det hedder der nederst Side 5: „En vilkaarlig Nedsættelse af en efter de gældende Bestemmelser alt fastsat Kapiteltakst vilde efter Udvalgets Opfattelse være et Indgreb i Afgiftsnyderens ved Grundloven beskyttede Ejendomsret, mod hvilket han med Rette kunde rejse Indsigelse, medmindre han fik fuld Erstatning derfor. Denne Betragtning gælder saavel for dem, der oppebærer Arvefæste-, Forpagnings- og lignende Afgifter, der hviler paa rent privatretlige Kontraktforhold, som for dem, der oppebærer Tiende i dennes forskellige Former, Præste-, Konge- og Kirketiender, efter Tiendernes historiske Oprindelse.“ Saa findes der ganske vist derefter i Betænkningen nogle Ord, der har været paaberaabte i det andet Ting i modsat Retning, om, at Sagen selvfølgelig vilde stille sig noget anderledes, „hvis der forelaa en Nødstilstand. Der kunde utvivlsomt tænkes Tilfælde (f. Eks. almindelig Misvækst, Krigstilstand eller lignende) — ved Krigstilstand er der vel tænkt paa, at den danske Stat kom i Krig —, hvor